

Hangi ülkeden ithalat yapacaksınız?

İthalata başlarken ilk olarak eşyanın GTİP numarasını belirlemeniz gerektiğini; ikinci olarak da eşyanın ithalatının herhangi bir yasaklığa, izne veya uygunluk denetimine tabi olup olmadığını öğrenmeniz gerektiğini bu bölümde yer alan daha önceki başlıklarda belirtmiştik.

Bu aşamadan sonra yapacağımız işlemlerde, eşyanızın gümrük tarife istatistik pozisyon numarasının yanı sıra, eşyanın hangi ülkeden ithal edileceğini bilmeniz gerekecektir. Bu bilgi iki nedenle önemlidir:

- İlk olarak, ithal edeceğiniz eşyadan ithalat nedeniyle alınacak vergilerin türleri ve eşyaya uygulanacak olan vergi oranları bu eşyanın hangi ülkeden ithal edileceğine veya eşyanın hangi ülke menşeli olduğuna göre değişmektedir.
- İkinci olarak, ithalata uygulanan ve ticaret politikası önlemleri olarak adlandırılan kontrol mekanizması, ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Eşyanızın ithalatı sırasında hangi ticaret politikası önlemlerinin uygulanacağını belirlemenin için eşyanın hangi ülkeden ithal edeceğinizi bilmeniz gereklidir.

İthal edeceğiniz eşyaya hangi oranda gümrük vergisi uygulanacak?

İthalatta uygulanacak gümrük vergisi oranları ile ödenecek toplu konut fonları, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmaların hükümleri ve dış ticaret politikası çerçevesinde İthalat Rejimi Kararı ile belirlenir.

Gümrük vergisi oranları, İthalat Rejimi Kararı'na ekli listelerde, ülkeler ve ülke grupları bazında düzenlenmiş olan ayrı ayrı sütunlarda gösterilir. Bu listeler Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl güncellenir ve yılın ilk gününden itibaren geçerli olacak şekilde Resmi Gazete'de yayımlanır. İthalat Rejimi Kararı'nın ekindeki listeler hakkında daha detaylı bilgi almak için [tıklayınız](#).

İthalat Rejimi Kararı'na ekli listeler, yalnızca dış ticarete konu edilen eşyaya uygulanacak olan gümrük vergisi oranlarını ve toplu konut fonunu gösterir. Bu listeler, eşyanın tarife sınıflandırmasını esas alarak GTİP bazında düzenlenmekle birlikte, tarife cetveli yerine geçmez. Dış ticarete konu olan eşyanın tarife sınıflandırmasına Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde yer verilir.

İthal edilecek eşyanın tarife sınıflandırmasındaki yerinin belirlenmesi için Türk Gümrük Tarife Cetveli'ne bakılması gerekirken, bu eşyaya uygulanacak gümrük vergisi oranının öğrenilmesi için İthalat Rejimi Kararı'na ekli listelere bakılması gereklidir. Eşyanın tarife sınıflandırması hakkında daha fazla bilgi almak için [tıklayınız](#).

İthalatta uygulanacak gümrük vergisi oranları, ticaret yapılan ülkeye veya eşyanın hangi ülke menşeli olduğuna göre değişmektedir. Aynı malı Fransa'dan, İsviçre'den, veya Hindistan'dan ithal ettiğinizde aynı oranda gümrük vergisi ödemezsiniz.

Ayrıca, ithalat sırasında gümrük idaresinin sizden isteyeceği belgeler de ülkeden ülkeye farklılık gösterir. Eşyanın menşe ülkesi ve/veya eşyayı Türkiye'ye ihraç eden ülke ile Türkiye arasında bir gümrük birliği veya tercihli ticaret anlaşması olup olmasına göre ithalatınız sırasında farklı belgeler düzenlemeniz gerekecektir.

Bu kapsamda;

- Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki gümrük birliği kapsamındaki eşyanın Avrupa Birliği üyesi ülkelerden ithal edilmesi sırasında ve
- Ülkemizin taraf olduğu tercihli ticaret anlaşmaları kapsamındaki eşyanın bu anlaşma kapsamında tercihli rejimden yararlanılarak ithal edilmesi sırasında,

Gümrük vergisi alınmaması veya normalde uygulanan gümrük vergisi oranından daha düşük oranda gümrük vergisi alınması mümkündür. Uygulanacak gümrük vergisi oranları, İthalat Rejimi Kararı'na ekli listelerde bu ülkeler için ayrılmış olan sütunlarda gösterilir.

Eşyanın ithalatı sırasında Gümrük Birliği veya tercihli ticaret anlaşmaları kapsamına giren bir tercihli tarifeden yararlanılmasının mümkün olmadığı durumlarda uygulanacak gümrük vergisi oranı ise yine İthalat Rejimi Kararı'na ekli listelerde yer alan "Diğer Ülkeler" başlığı altındaki sütunda gösterilir. İthal edeceğiniz eşyanın Gümrük Birliği veya tercihli ticaret kapsamında tanınan gümrük vergisi muafiyetinden veya indiriminden yararlanmasını tercih ederseniz, eşyanın buna uygun olduğunu ispatlayan dolaşım belgesini veya menşe ispat belgesini ithalat sırasında gümrük idaresine vermeniz gereklidir.

İthalat işlemlerinden gümrük vergisinden başka vergiler ve fonlar da tahsil edilmektedir. İthalat işlemleri sırasında gümrük idaresinde vergilendirmenin nasıl yapıldığı konusundaki daha detaylı bilgileri bu rehberin "[Vergilendirme](#)" bölümünde bulabilirsiniz.

İthal edeceğiniz eşyaya hangi ticaret politikası önlemleri uygulanacak?

İthalatta uygulanan ve ticaret politikası önlemleri olarak adlandırılan kontrol mekanizması, ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. İthal edeceğiniz eşyaya ticaret politikası önlemlerinden hangilerinin uygulanacağını belirlemenin için eşyanın hangi ülkeden çıkış yaptığının ve menşeinin bilinmesi gereklidir.

Ticaret politikası önlemleri, bir ülkenin dış ticaret politikasının uygulanmasını sağlayan en önemli enstrümandır. Bu önlemler, ithalatın kontrol edilmesini ve düzenlenmesini; yurtiçindeki üreticilerin ekonomik çıkarlarının ithalata bağlı nedenlerle zarar görmemesini sağlamak amaçlarıyla alınan bir dizi tedbirden oluşur. Ticaret politikası önlemleri anti-damping vergisi, koruma önemi, gözetim önemi, miktar kısıtlamaları (kotalar), tarife kontenjanı gibi farklı tür ve adlarla uygulanır. Bu önlemler, eşyanın ithali ve ihracı ile ilgili hükümlerle belirlenmiş tarife dışı önlemlerdir.

Ticaret politikası önlemleri belirli ülkeler menşeli/çıkışlı eşyanın ithalatında uygulanmaktadır. Bu nedenle, ithalatınız sırasında sizden ithal etmek istediğiniz eşyanın ticaret politikası önemi uygulanan ülkeler menşeli/çıkışlı olmadığını, başka ülke menşeli/çıkışlı olduğunu kanıtlamanız istenir.

Başka bir ifadeyle, ithal etmek istediğiniz eşyaya indirimli gümrük vergisi oranı uygulanması veya gümrük vergisi alınmaması için eşyanızın "nereden geldiğini" ispatlamanız gerekirken; bu eşyaya ticaret politikası önemi uygulanmaması için eşyanızın "nereden gelmediğini" ispatlamanız gerekir.

Bu konuyu bir örnekle açıklayabiliriz: Çin Halk Cumhuriyeti menşeli olan, 8413.40.00.00 GTİP numarasında sınıflandırılan ve ticari olarak "beton pompaları" adıyla bilinen eşyanın ülkemize ithalinde dampainge karşı önlem uygulanmaktadır. Aynı eşyanın Çin Halk Cumhuriyeti'nden başka bir ülke menşeli olarak ve bu nedenle dampainge karşı vergiye tabi olmadan Türkiye'ye ithal edilebilmesi için Çin Halk Cumhuriyeti menşeli olmadığını ve başka bir ülke menşeli olduğunun ispatlanması (belgelenmesi) gerekir.

Ticaret politikası önlemlerine tabi olan eşyanın menşesi "tercihsiz menşe" kavramı ile açıklanır. Bu kapsamdaki eşyanın menşe ülkesini göstermek üzere düzenlenen belgeye "menşe şahadetnamesi" adı verilir. Eşyanın menşesi ve menşe kuralları ile ilgili daha detaylı bilgiye ulaşmak için [tıklayınız](#).

Not: Bu sayfada yer alan metinler, görseller ve videolar, yalnızca bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, gümrük ve dış ticaret mevzuatı hükümleri yerine geçmez. Bu sayfada yer alan bilgilerle ilgili yasal düzenleme; 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanun, 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, 3283 sayılı Kanun, 75/7606 sayılı İthalat Rejimi Kararı, 2004/7305 sayılı İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Karar, 2004/7304 sayılı İthalatta Gözetim Uygulaması Hakkında Karar, 2010/339 sayılı İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresi Hakkında Karar, 95/6815 sayılı Belirli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar, Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında 2006/10895 sayılı Karar ve bunlara bağlı ikincil mevzuat ile 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 22. Maddesi çerçevesinde yürütülen tercihli ticaret uygulamalarına ilişkin mevzuat'ta yer almaktadır.